

NATIONAL RESERVE BANK OF TONGA

Private Bag No. 25
Post Office, Nuku'alofa, Tonga

NRBT Building
Salote Road
Nuku'alofa
Kingdom of Tonga, SOUTH PACIFIC

FANONGONONGO

20 Sune 2017

Fanongonongo 'a e Pangikē Pule Fakafonua 'o Tonga Fakafoki mo Fakafetongi e Pa'anga Pepa mo e Pa'anga Maka kuo 'ikai ke toe taau ki hono ngāue'aki

Kuo ma'u 'e he Pangikē Pule Fakafonua 'o Tonga' ha ngaahi pa'anga maka kuo lahi hono ngāue'aki' pea hoko ai 'o mole 'a e 'imisi 'o 'Ene 'Afio' pea mo e ngaahi fakatātā 'oku hā 'i he ngaahi pa'anga ni, 'a ia 'oku 'ikai ke taau ke toe ngāue'aki. Koia ai, 'oku 'oatu heni 'a e kole mei he Pangikē Pule Fakafonua 'o Tonga': ki he kakai 'o e Fonua, ki he ngaahi pisinisi, ngaahi falekoloa pe ko ha kautaha, kemou kātaki ketau fengāue'aki fakataha 'i hono fakafetongi 'o e ngaahi pa'anga ko eni 'oku 'ikai ke to e taau ke ngāue'aki'.

Ke mou kātaki 'o fakafoki e pa'anga pepa mo e pa'anga maka kotoa pē kuo 'ikai ke to e taau ki hono ngāue'aki' ki he Pangikē Pule pē ki ha Pangikē pē, kae fakafetongi atu 'aki ha'amou pa'anga pepa pē pa'anga maka ma'a, fo'ou mo taau ki hono ngāue'aki. Kae'oua temou to e ngāue'aki ki he fefakatau'aki pē ko ho'omou ngaahi ngāue faka'aho, he ko e ma'a ange 'a e pa'anga 'oku ngāue'aki ko e faingofua ange ia hono tala 'a e pa'anga loi. 'Oku 'uhinga 'a e pa'anga pepa kuo 'ikai ke to e taau ki hono ngāue'aki', ki he pa'anga pepa 'oku mahae, manuminumi, takohikohi'i pē ko ha tu'unga kuo mahino 'oku 'ikai ke to e taau ke ngāue'aki, pē ko ha pa'anga maka kuo mole 'a e 'imisi 'o 'Ene 'Afio pē ko e fakatātā 'oku tonu ke 'asi ai, matolitolu pē mole 'a e lanu.

'Oku fakamanatu atu heni kemou mea'i, ko hono maumau'i 'o e pa'anga pepa pē pa'anga maka kotoa pē, ko e hia mamafa 'eni 'i he lao hotau Fonua, 'o hangē ko ia 'oku tu'utu'uni 'e he Kupu 23, Lao fakatonutonu ki he Pangikē Pule 2014.

Ki ha ngaahi fakaikiiki, kātaki fakafetu'utaki mai ki he:

Pangikē Pule Fakafonua 'o Tonga

Fika Telefoni: (676) 24 057; Fax (676) 24 201

Website: www.reservebank.to